

**HOGE RAAD VOOR
DE ECONOMISCHE
BEROEPEN**

North Gate III - 6e verdieping
Koning Albert II-laan 16 - 1000 Brussel
Tel. 02/277.64.11 Fax 02/201.66.19
E-mail : CSPEHREB@skynet.be
www.cspe-hreb.be

Advies van 19 juli 2005 omtrent de gedragsregels tussen de leden van het I.B.R., Het I.A.B. En het B.I.B.F. in het kader van de uitoefening van het beroep

bijlage V

H

et Interinstitutencomité heeft op 9 mei 2005 de Hoge Raad advies gevraagd over een document met als titel "Relaties tussen de leden van het IBR, het IAB en het BIBF in het kader van de uitoefening van het beroep".

De Hoge Raad heeft de wettelijke opdracht¹ mee te werken aan de ontwikkeling van het wettelijk en reglementair kader dat van toepassing is op de economische beroepen, door het verstrekken van advies of aanbevelingen aan de Regering of aan de beroepsorganisaties die de economische beroepen vertegenwoordigen, op eigen initiatief of op verzoek.

De Hoge Raad is verheugd vast te stellen dat het Interinstitutencomité de relatie tussen de economische beroepsbeoefenaars die behoren tot een ander instituut wil verbeteren door middel van duidelijke gedragsrichtlijnen.

De onderscheiden reglementen van plichtenleer bevatten voor de verschillende beroepen reeds een aantal gedragsregels. Deze regels leggen hoofdzakelijk de modaliteiten van de opvolging van een beroepsbeoefenaar vast.

De reglementaire bepalingen die de economische beroepsbeoefenaars moeten in acht nemen zijn :

- artikel 17 van het koninklijk besluit van 23 december 1997 tot vaststelling van het reglement van plichtenleer van het Beroepsinstituut van Boekhouders :

"Vooraleer een opdracht te aanvaarden, moet de boekhouder BIB, die een opdracht van een andere boekhouder BIB, een accountant of een bedrijfsrevisor overneemt, de volgende regels in acht nemen :

- 1° *hij moet zijn voorganger per aangezekende brief in kennis stellen van de overname van de opdracht, zelfs indien de opvolging niet onmiddellijk is gebeurd ;*
- 2° *indien de voorganger niet werd betaald voor zijn prestaties, dient hij bij de cliënt aan te dringen op de betaling van de honoraria van zijn voorganger.*

De voorganger zal onverwijld alle documenten, eigendom van de cliënt, alsmede deze die kaderen in de wederzijdse hulp en hoffelijkheid ter beschikking stellen van de cliënt of van zijn opvolgende confrater. Hij is gehouden hiervan een gedetailleerde en gedagtekende inventaris in twee exemplaren op te stellen, die door alle betrokken partijen ondertekend wordt."

- Artikel 23 en 25 van het koninklijk besluit van 1 maart 1998 tot vaststelling van het reglement van plichtenleer der accountants :

"Vooraleer een opdracht te aanvaarden, moet de externe accountant, die een opdracht van een confrater of een boekhouder overneemt, de volgende regels in acht nemen :

- 1° *hij moet zijn voorganger schriftelijk, bij voorkeur aangetekend, in kennis stellen van de overname van de opdracht, zelfs indien de opvolging niet onmiddellijk is gebeurd ;*

1. Deze opdracht vloeit voort uit artikel 54 van de wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen, B.S. 11 mei 1999.

2° indien de voorganger niet werd betaald voor zijn prestaties, dient hij bij de cliënt aan te dringen op de betaling van de honoraria van zijn voorganger.

De voorganger zal onverwijld alle documenten, eigendom van de cliënt, alsmede deze die kaderen in de wederzijdse hulp en hoffelijkheid ter beschikking stellen van de cliënt of van zijn opvolgende confrater.

Hij is gehouden hiervan een gedetailleerde en gedagtekende inventaris in twee exemplaren op te stellen, die door alle betrokken partijen ondertekend wordt.”

en

“Voor hij een mandaat of een opdracht aanvaardt, moet de externe accountant bij de onderneming of de betrokken instelling nagaan of een andere externe accountant in de loop van de voorafgaande twaalf maanden belast is of werd met een opdracht bij dezelfde ondernemingen. Telkens een externe accountant werkzaamheden verricht in een vennootschap of een organisme waar een andere externe accountant een opdracht uitoefent, kan hij zijn werkzaamheden ter plaatse slechts verrichten na deze laatste, bij voorkeur schriftelijk, op de hoogte te hebben gebracht van zijn tussenkomst.

Deze regel is toepasselijk ongeacht het voorwerp van de opdracht, ook op een opdracht als gerechtelijke deskundige, maar onverminderd de rechtsregels die terzake gelden.”

De drie onderscheiden instituten hadden voor de goedkeuring van de wet van 22 april 1999 bilaterale afspraken met aanvullende deontologische aanbevelingen – naar luid van het vademecum van het I.A.B., doch onbenoemd in het vademecum van het I.B.R. - afgekondigd. Het betreft de deontologische aanbeveling inzake de relaties tussen de leden van het IDAC en het BIB in het kader van de be-

roepsuitoefening – hierna aanbeveling I - en de deontologische aanbeveling inzake de relaties tussen de leden van het IDAC en het IBR in het kader van de beroepsuitoefening – hierna aanbeveling II¹

*
* * *

Algemeen is de Hoge Raad van oordeel dat het van belang is dat het Interinstitutencomité dit “document” duidt. Aangezien de Raden van de drie Instituten het document hebben goedgekeurd, is de Hoge Raad van oordeel dat dit document als een aanbeveling mag gelden.

De ontwerp-aanbeveling van het Interinstitutencomité bevat geen uitdrukkelijke² verwijzing naar de reglementaire bepalingen in de koninklijk besluiten van plichtenleer van het B.I.B.F. en het I.A.B.. Evenmin vermeldt de ontwerp-aanbeveling of het de twee bestaande deontologische aanbevelingen vervangt. De Hoge Raad meent dat terzake twee consideransen moeten opgenomen worden. De eerste dient aan te duiden dat de nieuwe normen de plichtenleer nader invult en steeds dient gelezen te worden in overeenstemming met de reglementaire bepalingen terzake. De tweede moet aangeven dat deze nieuwe normen de deontologische aanbevelingen vervangen.

Tevens is de Hoge Raad van oordeel dat er over gewaakt moet worden dat de principes niet indruisen tegen reglementaire bepalingen. Onder meer de regels omtrent de onafhankelijkheid van de economische beroepsbeoefenaars en de verplichtingen om in voorkomend geval confraters of leden van andere Instituten van een tussenkomst op de hoogte te brengen, vergen aanpassingen van deze aanbeveling. De commentaar op de onderscheiden principes duidt aan welke wijzigingen noodzakelijk zijn.

1. Beide aanbevelingen zijn opgenomen als bijlagen bij dit advies.
2. Er is slechts sprake van «concretisering van de deontologische regels met betrekking tot het confraterniteitsprincipe».

Eerste principe - Onverenigbaarheden

Het eerste principe is geïnspireerd door het eerste principe in de aanbeveling II. Het nieuwe principe vervangt “onderneming” door “entiteit” en breidt het toepassingsgebied uit naar personen waarmee de beroepsbeoefenaar samenwerkt.

De Hoge Raad steunt de wijziging van “onderneming” in “entiteit” zodat ook verenigingen zonder winst oogmerk en stichtingen worden geïnviseerd.

Wat de uitbreiding van het toepassingsgebied betreft tot personen met wie beroepshalve wordt samengewerkt, is de Hoge Raad van oordeel dat verduidelijking noodzakelijk is.

De huidige redactie kan als volgt worden begrepen. Er is een onverenigbaarheid om tijdens de uitoefening van een controleopdracht de “gewoonlijke raadgever” te zijn van de entiteit dan wel samen te werken met de “gewoonlijke raadgever” van de entiteit.

Dit houdt in dat “persoon” in de eerste zin dient gelezen te worden als “bedrijfsrevisor of externe accountant” en “met wie hij” als “met wie de gewoonlijke raadgever”.

Ook de tweede zin verdient bijsturing. Het betreft het geval waarbij de bedrijfsrevisor of externe accountant reeds “recurrente” opdrachten uitvoert. De onafhankelijkheid komt in het gedrang in geval hij een controleopdracht aanvaardt.

De Hoge Raad meent dat volgende wijzigingen dienen aangebracht te worden:

- de structuur van de bepaling moet worden gewijzigd. De aanbeveling dient eerst de situatie te bespreken waarbij de beroepsbeoefenaar prestaties levert aan de entiteit en vervolgens gevraagd wordt een controleopdracht uit te voeren. Vervolgens moet de regel worden vermeld over de cumulatie van een controleopdracht met andere werkzaamheden. Tot slot kan worden verwezen naar de verstrekking van diensten na afloop van de controleopdracht;
- “een controleopdracht” moet worden toegelicht. Immers, naast de ge-

viseerde bedrijfsrevisoren en externe accountants voeren ook boekhouders controleopdrachten uit. De Hoge Raad heeft in zijn advies van 4 oktober 2004 inzake een methodologie tot classificatie van de tussenkomsten van de economische beroepsbeoefenaars bij milieuaangelegenheden onder meer gewezen op de tussenkomsten van de boekhouder bij het Val-I-Pac systeem of bij certificering van gegevens die aan OVAM of een beheersorganisatie met betrekking tot het systeem van afvalvoorkoming of -beheer. De Hoge Raad is van oordeel dat de in het eerste principe geïnviseerde regel moet betrekking hebben op opdrachten die leiden tot een verslag gericht aan derden;

- er dient over gewaakt te worden dat deze aanbeveling niet indruist tegen de reglementaire bepalingen. Immers kan de onafhankelijkheid ook in het gedrang zijn wanneer prestaties werden geleverd ten gunste van een met de geïnviseerde entiteit verbonden entiteit. Daarnaast gelden voor de onderscheiden beroepsbeoefenaars bijzondere bepalingen inzake personen met wie zij samenwerken. Te denken valt hier aan artikel 1, 5° van het koninklijk besluit van 10 januari 1994, artikel 183 quinquies van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 of nog artikel 11, tweede lid van het koninklijk besluit van 1 maart 1998 en artikel 4 van het koninklijk besluit van 23 december 1997;
- Tot slot wil de Hoge Raad opmerken dat noch “gewoonlijke raadgever” noch “recurrente opdracht” worden toegelicht. De Hoge Raad is van oordeel dat de aanbeveling een niet exhaustief aantal voorbeelden moeten geven van wie als gewoonlijke raadgever en wat als recurrente opdracht wordt beschouwd. Hierbij kan het Interinstitutioneel Comité zich inspireren op de lijst zoals vermeld in artikel 183ter van het koninklijk besluit van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van vennootschappen aangevuld met andere voorbeelden (zoals het op regelmatige wijze bijstaan van de entiteit bij het vervullen van fiscale verplichtingen).

Tweede principe - Onafhankelijkheid

De Hoge Raad is de mening toegedaan dat het tweede principe in zijn huidige redactie niet begrijpbaar is. Deze bevinding geldt onverminderd de vaststelling dat de bepaling geïnspireerd is door het tweede lid van het eerste principe van de aanbeveling II.

De Hoge Raad voegt daar aan toe dat de algemene economie van de bepaling in voorkomend geval kan conflicteren met de regels inzake mededinging. Immers heeft deze bepaling tot gevolg dat de drie economische instituten aansturen op een “onderling afgestemde feitelijke gedraging”. Artikel 2 van de wet tot bescherming van de economische mededinging, gecoördineerd op 1 juli 1999 verbiedt

bepaalde van deze “onderling afgestemde feitelijke gedragingen. De leden van de Hoge Raad zijn van oordeel dat de wettelijke bepalingen omtrent de onafhankelijkheid de rechtsgeldigheid van dit tweede principe schragen. Niettemin acht de Hoge Raad het opportuun dat het Interinstitutionencomité de Raad voor de Mededinging terzake vat.

De Hoge Raad wil tevens opmerken dat zowel bedrijfsrevisoren als externe accountants worden gevisieerd daar waar voetnoot twee slechts verwijst naar de bepalingen die van toepassing zijn op bedrijfsrevisoren. Ook wil de Hoge Raad wijzen op de onduidelijkheid van de term “controleopdracht” (cf. supra).

Derde principe - Meningsverschillen

Het derde principe is geïnspireerd door het eerste principe van aanbeveling I.

De Hoge Raad steunt dit principe mits een aantal wijzigingen worden aangebracht.

- Het principe vertrekt vanuit een passief standpunt. Een lid van de Instituten moet worden gevraagd de werkzaamheden of attestering van een ander lid in vraag te stellen. De aanbeveling duidt niet aan of een lid zelf de werkzaamheden of attestering in vraag kan stellen. Het eerste principe van aanbeveling I liet dit wel toe. De Hoge Raad is van oordeel dat een lid van het Instituut ook actief de werkzaamheden of attesteringen van een ander lid in vraag moet kunnen stellen in de mate deze werkzaamheden of attesteringen ook tot zijn wettelijke of reglementaire bevoegdheid behoren.
- In aanbeveling I rust op het lid dat de werkzaamheden of attestering van een ander lid in vraag stelt een verplichting om het andere lid onmiddellijk schriftelijk op de hoogte te brengen. In de ontwerpaanbeveling is er slechts sprake van een aanbeveling om het andere lid op de hoogte te brengen. De Hoge

Raad is van oordeel dat de verplichting het andere lid onmiddellijk op de hoogte te brengen moet behouden blijven. Dit sluit aan op de regels die gelden tussen beroepsbeoefenaars van hetzelfde beroep (zie terzake artikel 25 koninklijk besluit 10 januari 1994, artikel 16 van het koninklijk besluit 23 december 1997 en artikel 22 van het koninklijk besluit 1 maart 1998)

- De tweede zin moet worden verduidelijkt. Immers is er sprake van een “antwoord voorbereiden dat hij heeft ontvangen”. Wellicht wordt bedoeld dat het lid wiens werkzaamheden of attesteringen in vraag worden gesteld, de aanklacht met de tenlasteleggingen moet onderzoeken en in voorkomend geval beantwoorden, eventueel met bijstand van een raadsman. Uiteraard moet ook de beroepsbeoefenaar die de tenlastelegging uit oordeelkundig te werk gaan. Inspiratie voor de redactie van dergelijke bepaling kan worden gevonden in artikel 25, lid 2 koninklijk besluit 10 januari 1994.
- In de eerste zin moet “zonder afbreuk te doen aan” door “onverminderd” vervangen worden.

Vierde principe - Contacten met de voorganger

it principe is geïnspireerd door het derde principe in aanbeveling I en het vierde principe in aanbeveling II. Daarnaast bestaan bijzondere deontologische regels voor bepaalde gevallen waarbij een lid van een instituut een confrater of een lid van een ander instituut opvolgt.¹

De Hoge Raad steunt deze bijzondere verplichting van wederzijdse hoffelijkheid.

De regels omtrent de verplichting tot informatie-inwinning en opvolging van een confrater verschillen aanzienlijk. Er wordt een deontologisch onderscheid gemaakt tussen de verplichting informatie in te winnen over prestaties die door confraters worden verricht en het overnemen van een opdracht.

Leden van het I.B.R. moeten onderzoeken of een confrater is of was belast met een revisorale opdracht bij de betrokken onderneming (lid 1 artikel 24 KB 10 januari 1994). Wat de opvolging² betreft van om het even welke opdracht moet de revisor voorafgaandelijk en schriftelijk contact opnemen met zijn confrater (lid 4 artikel 24 KB 10 januari 1994).

Bij het I.A.B. heet het dat een lid moet onderzoeken of een confrater belast is met "een opdracht" (artikel 25 KB 1 maart 1998). Bij overname van een opdracht van een confrater of een boekhouder moet de accountant de voorganger schriftelijk, bij voorkeur aangetekend in kennis stellen (artikel 23 KB 1 maart 1998).

Voor een lid van het B.I.B.F. volgt de onderzoeksplicht uit artikel 17 van het koninklijk besluit. Op een boekhouder rust de plicht zowel een confrater, een ac-

countant of een bedrijfsrevisor bij aangetekend schrijven en voorafgaand aan de aanvaarding van de opdracht op de hoogte te brengen "*van de overname van de opdracht, zelfs indien de opvolging niet onmiddellijk is gebeurd.*"

De Hoge Raad dringt er bij het Interinstitutionencomité op aan de in de reglementen van plichtenleer onderscheiden benadering ook in de aanbeveling te implementeren. Aangezien de entiteit waarvoor de prestaties worden geleverd niet noodzakelijk alle taken en diensten die de economische beroepsbeoefenaars kunnen verrichten nauwkeurig kan of moet onderscheiden, meent de Hoge Raad dat het noodzakelijk is een lid van het Instituut de verplichting op te leggen informatie in te winnen of een lid van een ander³ instituut opdrachten verricht, doch slechts voor zover de uit te voeren opdracht door een lid van een ander instituut mag worden verstrekt.⁴

Wanneer een lid van een instituut hierbij vaststelt dat het over een overname van een opdracht gaat, dient hij het lid van een ander instituut hierover bij aangetekend schrijven op de hoogte te brengen.

Deze benadering laat toe de onderscheiden deontologische normen op het niveau van de samenwerking van de leden van de onderscheiden instituten te harmoniseren.

De Hoge Raad acht het ook nuttig het belang van deze formele procedure te duiden. Het belang ligt onder meer in de uitwisseling van stukken van de cliënt en de vaststelling van de betaling van de honoraria.

1. Zie artikel 24 koninklijk besluit 10 januari 1994, artikel 17 koninklijk besluit 23 december 1997 en artikel 25 koninklijk besluit 1 maart 1998.
2. Het koninklijk besluit spreekt van opvolging. In het bijzonder wordt de overname van een opdracht bedoeld.
3. De regels van toepassing op leden van éénzelfde instituut liggen vervat in het reglement van plichtenleer.
4. In geval het een opdracht betreft dat slechts door een confrater mag uitgevoerd worden, gelden de algemene bepalingen in de reglementen van plichtenleer.

Vijfde principe - Onbetaalde ereloonnota's

De verplichting te informeren naar de betaling van het ereloon van de voorganger is de beroepsbeoefenaar niet vreemd.

Op de boekhouder rust deze verplichting luidens artikel 17 van het koninklijk besluit van 23 december 1997. De hoedanigheid van de voorganger is van geen belang. Er moet ook, bij de overname van een opdracht, op de betaling van de accountant of bedrijfsrevisor aangedrongen worden.

De accountant moet naar luid van artikel 23 van het koninklijk besluit van 1 maart 1998 bij de cliënt aandringen op de betaling van het ereloon van een confrater of een boekhouder wiens opdracht hij overneemt.

Voor de bedrijfsrevisoren volgt deze verplichting uit het confraterniteitsprincipe.¹

De aanbeveling breidt de verplichting om de cliënt ertoe aan te zetten het ereloon van een lid van een Instituut te voldoen, uit tot alle economische beroepsbeoefenaars. De Hoge Raad wil er evenwel op wijzen dat de huidige redactie van de aanbeveling de accountant en de boekhouder kan misleiden. Immers volgt uit de plichtenleer dat zij bij de cliënt moeten aandringen op de betaling van het honorarium ongeacht of het ereloon eisbaar en onbetwist is. Om verwarring te vermijden is het noodzakelijk dat het vijfde principe de regels uit de plichtenleer die voorrang hebben, herhaalt.

Zesde principe - Overdracht van het dossier

De verplichting tot overdracht van documenten aan een opvolger is de beroepsbeoefenaar niet vreemd. Een accountant en een boekhouder moet onverwijld alle documenten die eigendom zijn van de cliënt, alsook deze die kaderen in de wederzijdse hulp en hoffelijkheid ter beschikking stellen van de cliënt of zijn opvolger. De overgedragen documenten moeten worden geïnventariseerd (zie artikel 17 KB 23 december 1997 en artikel 23 KB 1 maart 1998). De bedrijfsrevisor die wordt opgevolgd moet de bedrijfsrevisor inzage ge-

ven in de werkdossiers (artikel 24, lid 4 in fine KB 10 januari 1994).

De ontwerpaanbeveling breidt de verplichting tot overdracht uit tot alle economische beroepsbeoefenaars. De Hoge Raad steunt deze aanbeveling doch wil het Interinstitutioneel Comité opmerken dat het beroepsgeheim verhindert dat de leden van de economische beroepen andere stukken dan deze die eigendom zijn van de cliënt of waarvoor geen geheimhoudingsplicht bestaat, overmaken.

1. Zie I.B.R., *Vademecum van de bedrijfsrevisor*, Antwerpen, Standaard Uitgeverij, 2002, p. 596..

Bijlage 1 Deontologische aanbeveling inzake de relaties tussen de leden van het IDAC en het IBR in het kader van de beroepsuitoefening – Versie IBR

Overwegende dat de twee Instituten hun bereidheid tot toenadering duidelijk hebben tot uiting gebracht;

Dat deze wil het best kan worden uitgedrukt via de concretisering van deontologische regels inzake confraterniteit;

Dat deze regels bij voorrang toegepast moeten worden op het vlak van de externe accountancy, meer in het bijzonder de opdrachten zoals bedoeld in artikel 78 van de Wet van 21 februari 1985, uitgeoefend buiten een arbeidsovereenkomst;

Op zijn zitting van 5 september 1997, heeft de Raad van het Instituut der Bedrijfsrevisoren de volgende aanbeveling aangenomen;

Eerste principe

Voor de uitoefening van een controleopdracht die door de wet wordt opgelegd, mag de bedrijfsrevisor (zoals bedoeld in artikel 1 3° van het Koninklijk Besluit betreffende de plichten van de bedrijfsrevisoren) niet de gewoonlijke raadgever zijn van de onderneming. Behoudens andere revisorale opdrachten, mag hij in de vennootschap geen enkele andere geregelde opdracht hebben uitgevoerd tijdens de twee voorgaande jaren.

Na een door de wet verplicht gestelde controleopdracht te hebben uitgeoefend in een onderneming waar een externe accountant of een bedrijfsrevisor een geregelde opdracht van advies of bijstand uitoefent, dient degene die de controle heeft gedaan, alsook elke persoon met wie hij een beroepsmatig samenwerkingsverband heeft, zich te onthouden om in deze onderneming een nieuwe professionele opdracht te aanvaarden. Hij moet hiervan afzien gedurende een periode van twee jaar na de ondertekening van het verslag. Daarentegen geldt dit niet voor de aanvaarding van een nieuwe revisorale opdracht in de zin van artikel 1, 4°

van het Koninklijk Besluit betreffende de plichten van de bedrijfsrevisoren.

Tweede principe

Wanneer een bedrijfsrevisor het werk of de verklaring van een externe accountant zou kunnen in opspraak brengen, moet hij, voor zover het beroepsgeheim zich daar niet tegen verzet, hem onmiddellijk op de hoogte brengen van de punten waarover er een meningsverschil bestaat. Hij zal aandachtig het hem verstrekte antwoord onderzoeken en vervolgens voorzichtig tewerk gaan; desgevallend zal hij hierbij het nodige advies inwinnen.

Derde principe

Elke bedrijfsrevisor die een opdracht tot de opvolging van een accountant geroepen wordt, heeft de plicht om voorafgaandelijk en schriftelijk met hem contact op te nemen. Hij is ertoe gehouden zich te vergewissen van de betaling van de verschuldigde en niet-betwiste honoraria.

Vierde principe

Voor de bedrijfsrevisor een opdracht, zoals bedoeld in artikel 78 van de Wet van 21 februari 1985, aanvaardt, moet hij de onderneming vragen of een externe accountant deze taak uitoefent of in de loop van de voorafgaande twaalf maanden heeft uitgeoefend. Is dit het geval, dan neemt hij onverwijld contact op met deze accountant.

Vijfde principe

Elke controleopdracht geeft aanleiding tot een ereloonstaat, waarvan het bedrag wordt bepaald in functie van de complexiteit van de opdracht, de aard, de reikwijdte en de omvang van de prestaties die, in naleving van de toepasselijke normen, vereist zijn.

Deontologische aanbeveling inzake de relaties tussen de leden van het IDAC en het IBR in het kader van de beroepsuitoefening – Versie IAB

Overwegende dat de twee Instituten hun bereidheid tot toenadering duidelijk hebben tot uiting gebracht;

Dat deze wil het best kan worden uitgedrukt via de concretisering van deontologische regels inzake confraterniteit;

Dat deze regels bij voorrang toegepast moeten worden op het vlak van de externe accountancy, meer in het bijzonder de opdrachten zoals bedoeld in artikel 78 van de Wet van 21 februari 1985, uitgeoefend buiten een arbeidsovereenkomst;

Heeft de Raad van het Instituut der Accountants op zijn zitting van 29 september 1997 de volgende aanbeveling aangenomen:

Eerste principe

Voor de uitoefening van een controle-opdracht die door de wet wordt opgelegd, mag de externe accountant (zoals bedoeld in artikel 79 – natuurlijke personen – en artikel 80 – rechtspersonen – van de Wet van 21 februari 1985) niet de gewoontelijke raadgever zijn van de onderneming. Behoudens andere controleopdrachten, mag hij in de vennootschap geen enkele geregelde opdracht hebben uitgevoerd tijdens de twee voorgaande jaren.

Na een door de wet verplicht gestelde controle-opdracht te hebben uitgeoefend in een onderneming waar een externe accountant of een bedrijfsrevisor een geregelde opdracht van advies of bijstand uitoefent, moet degene die de controle heeft gedaan, alsook elke persoon met wie hij een beroepsmatig samenwerkingsverband heeft, zich onthouden om in deze onderneming een nieuwe professionele opdracht te aanvaarden. Hij moet hiervan afzien gedurende een periode van twee jaar na de ondertekening van het verslag. Daarentegen geldt dit niet voor de aanvaarding van een nieuwe monopolie-opdracht van de externe accountant

voorzien door de Wet van 21 februari 1985 of door de wetten op de handelsvennootschappen

Tweede principe

Wanneer een externe accountant het werk of de verklaring van een bedrijfsrevisor in opspraak zou kunnen brengen, moet hij, voor zover het beroepsgeheim zich daar niet tegen verzet, hem onmiddellijk op de hoogte brengen van de punten waarover er een meningsverschil bestaat. Hij zal aandachtig het hem verstrekte antwoord onderzoeken en vervolgens voorzichtig tewerk gaan; desgevallend zal hij hierbij het nodige advies inwinnen.

Derde principe

Elke externe accountant die een opdracht tot de opvolging van een bedrijfsrevisor geroepen wordt, heeft de plicht om voorafgaandelijk en schriftelijk met hem contact op te nemen. Hij is ertoe gehouden zich te vergewissen van de betaling van de verschuldigde en niet-betwiste honoraria.

Vierde principe

Voor de externe accountant een opdracht, zoals bedoeld in artikel 78 van de Wet van 21 februari 1985, aanvaardt, moet hij de onderneming vragen of een bedrijfsrevisor deze taak uitoefent of in de loop van de voorafgaande twaalf maanden heeft uitgeoefend. Is dit het geval, dan neemt hij onverwijld contact op met deze accountant.

Vijfde principe

Elke controle-opdracht geeft aanleiding tot een ereloonstaat, waarvan het bedrag wordt bepaald in functie van de complexiteit van de opdracht, de aard, de reikwijdte en de omvang van de prestaties die, in naleving van de toepasselijke normen, vereist zijn.

Bijlage 2 Deontologische aanbeveling inzake de relaties tussen de leden van het IDAC en het BIB in het kader van de beroepsuitoefening

Eerste principe

Wanneer een externe accountant het werk van een boekhouder in opspraak zou kunnen brengen, moet hij, voorzover het beroepsgeheim zich daartegen niet verzet, hem onmiddellijk om de hoogte brengen van de punten waarover een meningsverschil bestaat. Hij zal aandachtig het hem verstrekte antwoord onderzoeken en vervolgens voorzichtig te werk gaan; desgevallend zal hij hierbij het nodige advies inwinnen.

Tweede principe

Vooraleer een opdracht te aanvaarden, moet de externe accountant, die een opdracht van een boekhouder overneemt, de volgende regels in acht nemen :

1. hij moet zijn voorganger schriftelijk, bij voorkeur aangetekend, in kennis stellen van de overname van de opdracht, zelfs indien de opvolging niet onmiddellijk is gebeurd ;
2. indien de voorganger niet werd betaald voor zijn prestaties, dient hij bij de cliënt aan te dringen op de betaling van de honoraria van zijn voorganger.

De voorganger zal onverwijld alle documenten, eigendom van de cliënt, alsook deze die kaderen in de wederzijdse hulp en hoffelijkheid, ter beschikking stellen van de cliënt of van zijn opvolgende confrater. Hij is gehouden hiervan een gedetailleerde en gedagtekende inventaris in twee exemplaren op te stellen, die door alle betrokken partijen ondertekend wordt.

Derde principe

Voor de externe accountant een opdracht, zoals bedoeld in artikel 78 van de Wet van 21 februari 1985, aanvaardt, moet hij de onderneming vragen of een boekhouder deze taak uitoefent of in de loop van de voorafgaande twaalf maanden heeft uitgeoefend. Is dit het geval, dan neemt hij onverwijld contact op met deze boekhouder.

Vierde principe

Elke controle-opdracht geeft aanleiding tot een ereloonstaat, waarvan het bedrag wordt bepaald in functie van de complexiteit van de opdracht, de aard, de reikwijdte en de omvang van de prestaties die, in naleving van de toepasselijke normen, vereist zijn.

